

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA
és
BÉT SMUÉL TANHÁZ

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK
2025. október 19-25

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

Ismét elkezdődnek a Hegedüs-Csáky körzet esti zoom előadásai.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk !!!

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

okt. 19. vasárnap 18:00 Szerdócz Ervin: Hetiszakasz és Háftára
okt. 20. hétfő 18:00 Zev Paskesz: A Hetiszakasz és a zsidó hagyomány kapcsolata
okt. 21. kedd 18:00 Róth László: A csodarabbik nyomában
okt. 22. szerda 18:00 Darvas István: Szentírás és kommentár
okt. 23. csütörtök 18:00 Fekete László: Kántorművészet

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
vasárnap-csütörtök ZOOM	18:30

Sabbati tudnivalók 2025. október 24-25.

17:00	tanulás
18:00	istentisztelet a zsinagógában
09:00	szombat délelőtti istentisztelet a zsinagógában NOÁCH

Egy mondat a Hetiszakaszról: Noáh

וַיֹּאמֶר יְהוָה לֵנֹחַ בֹּא-אֵתָהּ וּכְלִי-בֵיתְךָ אֶל-הַתְּבָה כִּי-
אֶתְךָ רִאִיתִי צַדִּיק לִפְנֵי בְדוֹר הַזֶּה

„És szólott az Örökkévaló Noéhoz: Menj be te és házad népe a bárkába, mert
téged láttalak igaznak előttem ebben a nemzedékben.”

Mózes I. 7.1..

CHESVÁN HÓNAP

Az év második hónapja tisri-től számítva, és az év nyolcadik hónapja nisszán-tól számítva. A chesván elnevezés eredete babilóniai, és a nyolcadik hónapot jelenti, asszír nyelven: arhusmani. A Bibliában (Királyok Könyve 1,6,38.) héberül *bul* a hónap neve, ami termést jelent (a sok eső miatt jó termés várható).

Későbbi időkben a "chesván" szóhoz hozzáadták a "*már*" szót mely vízcseppet jelent (már midli), arra utalva, hogy e hónap az esők hónapja Izrael földjén. A hónap csillagképe a Skorpió miután a világ vízre szomjas, mint a skorpió, és csak a víz orvosolja a szomjúságát.

Chesván hónapja 29 vagy 30 napos. Ros Hodes Chesván, az Újhold napja a következő napokra eshet: hétfő, szerda, csütörtök, szombat.

A hónap főbb eseményei a tradíció szerint , a teljesség igénye nélkül:

Ebben a hónapban hunyt el Ráchel ősanyánk,
a babilóniaiak megvakították Cidqiját Júda zsidó állam királyát és megölték fiait (az Első Templom idejében),
ebben a hónapban kezdődött el az Özönvíz,
Jerávám izraeli király Tórában nem említett új ünnepet hirdetett Izrael királyságában, az Első templom idejében.
Babilóniai új bevándorlók telepedtek le Izrael földjén Cyrus perzsa király engedélyével (70 évvel az Első Templom lerombolása után).

A hónap imái:

Már chesván 7. napján kezdik el mondani Izrael földjén az esőt kérő imát("Ve ten tál umátár livráchá") a Smoné Eszré imában. A diaszpórában ezt az imát december 4.-én kezdik el mondani. Izraelben és a diaszpórában Erev Pészachig mondjuk ezt az imát.

Erec Izrael chesván hónaphoz kötődő fontosabb dátumai:

2.-án (1945 október 9.) felavatják Tel Avivban a "Habima" Nemzeti Színház épületét.

3.-án (1700 okt. 16.) Rabbi Jehuda Hechaszid és társai Jeruzsálembe érkeztek és az Óvárosban telepedtek le.

5.-én (1874 okt. 16.) elhunyt Cvi Hersch Kalisher rabbi a Chovevei Cion egyesület és a vallásos Cionizmus egyik első úttörője (1795-ben született).

(1948 nov. 7.) a Cahal (Izraeli Hadsereg) átalakítása keretében feloszlatták a híres Palmach egységeket.

(1957 okt. 30.) a Keren Hakejemet befejezte a Chula-tó és a mocsár lecsapolását mely 6 évig tartott.

11.-én (1898 okt. 26.) Herzl Tivadar egyetlen látogatásra érkezett Erecbe és Vilmos német

császárral találkozott.

(1995 nov. 4.) Jitzhak Rabin miniszterelnököt meggyilkolják.

1947-ben ezen a napon alakul meg az Izraeli Légi Haderő.

13.-án (1949) elhunyt Jozsef Klausner a zsidó nép történetének (a Második Templom idejének) híres kutatója. (1874 aug. 14.-én született)

16.-án (1949 nov. 8.) megkezdődött a MARVAD HA-KESZAMIM (Repülő szőnyeg) akció, amely keretében 50.000 jemeni zsidó légi úton alijázott Izraelbe.

(1884 nov. 8) Megalakult Katowicében a Chovevei Cion egyesület, aminek a célja a zsidó nép felélése Erecben.

(1880. nov.3) Felépült az első ház Miskenot Sáánánim negyedében, a jeruzsálemi óváros falain kívül, Sir Mozes Montefiore kezdeményezésére.

20.-án (1944. nov 8) Kivégezték Magyarországon Szenes Hanna, HAGANA ejtőernyőst (1917. nov. 2) Nyilvánosságra hozták a Balfour-deklarációt, melyben Nagy-Britannia elkötelezi magát zsidó nemzeti otthon létesítésére Palesztinában

(1916. nov 11) Elhunyt Israel Giladi, a SOMER védelmi alakulat alapítója és megszervezője. Kefar Giladi galileai település az ő nevét viseli.

21.-én (1952.nov.9) Elhunyt Chaim Weitzmann híres vegyész professzor, Izrael állam első, a Cionista Világszervezet elnöke. (született: 1874.nov.26-án, Bjelorussziában)

(1994. nov 11) Aláírták a Jordánia-Izrael békeszerződést.

23-án (1969. okt. 29) Megalakult Kármíél városa Közép-Galileában.

24.-én (1956 okt. 29.) elkezdődött a "Mivcza Kadesh" nevezetű háború, melyben a győztes Izraeli Hadsereg a Szuezi-csatornáig ért el.

25.-én (1945 nov. 1.) "A vonatok éjszakája" - a HAGANA, ETZEL és a LECHI első közös akciója.

Eliezer Slomovits

NOÁCH Az igaz ember

Hetiszakaszunk legismertebb elbeszélése az özönvíz története. Az elbeszélés nem egyedülálló az ókori irodalomban. A babilóniaiaknál a hasonló esemény hőse Upátusu (nálunk Noách vagy Noé): A Biblia - ha részletezi is az eseményt - a történet erkölcsi tanítására törekszik. Az ember hivatása legyőzni rossz ösztöneit és aszerint részesül jutalomban vagy büntetésben. Másrészt a (lakott) világ fennmaradása isteni cél. Így mondja a próféta is:

„Nem kietlennek teremtettem, hanem benépesítettnak alkotta” (Jes. 45/18).

Az özönvíz nemzedéke erkölcsi fertőben élt, „mert minden élő romlottságban élt a földön” (Gen. 6/12) Isten megbánta, hogy teremtettem az embert (u.o. 5/6). De mégis talált egy igaz embert, hogy ráépíthesse az új világot - Noách kegyet talált Isten szemében (u.o./8).

Érdekes megemlíteni, hogy mivel indokolta Isten a világ elpusztítását, ugyanakkor milyen indokot hozva fel esküjére, hogy többet nem hoz pusztulást a földre. A két indok hasonló, sőt majdnem azonos. „Látta Isten, hogy nagy az ember gonoszsága a földön, és szíve gondolatai ösztöne csak gonosz egész nap” (u.o. /5). Így az özönvíz előtt.

Az özönvíz után Noách hálaáldozatot mutatott be Istennek. Az áldozatot Isten elfogadta és utána így szólt: .

Nem átkozom el többé a földet az ember miatt, mert az ember szívének ösztönei rosszak ifjúságától kezdve (Gen.8/21).

A két indok, a világ elpusztítására és megtartására, látszólag azonos. De megfigyelhetjük a különbséget, ha hangsúlyozzuk az „ifjúságától kezdve” kifejezést.

Az ember ösztönökkel születik, miként az állat: De csak az embernek adatott meg, hogy ösztöneit, ha károsak, ha rosszak, legyőzze szabad választás útján. Ezért hivatása a nevelésnek, hogy a rosszra hajló „ifjúsági” ösztönöket korlátok közé szorítsa, önmegtartóztatásra bírja. Ki a hős, ki legyőzi ösztöneit. (Ávot 4/1). Ő az ideál, az igaz ember. Isten az új világot az ilyen „igaz” emberekre építette. Őértük kíméli meg

földünket, az elpusztítástól. Talán erre az isteni esküre támaszkodik a zsidó legenda, hogy a világ 36 igaz ember érdeméért marad fenn (legalább 36?).

A hetiszakasz másik elbeszélése Bábel tornyáról szól.

A legenda szerint az ember elhivalkodottságában le akarta dönteni Istent trónjáról.

Építés közben civakodás, gyilkosságok, erőszak és egymás meg nem értése uralkodott az építők körében. Erre Isten szétszórta az embereket a föld egész felületére” (u.o./8).

A bibliai elbeszélés és a hozzáfűződő legendák sok gondolatot ébreszthetnek a XX.

század emberében... A technológia hihetetlen fejlődése, az emberi tudomány szédületes eredményei azt az érzést kelthetik sokakban, hogy a mai Bábel tornya immár az égig ér, és az emberi észnek nincs határa. Ma már nemcsak a Holdra, hanem a Marsra is eljutott az emberi alkotás, és az ember (nevet alkotott magának (u.o.), akkor talán ismét az Észnek kell templomot emelni, mint a francia forradalom idején?

Az ilyen gondolatok elfelejtetik az emberrel, hogy a természeti törvényeket, melynek segítségével eredményeit eléri, ő se nem alkotja, se nem változtatja meg, csupán felfedezi azokat. Azt is elfelejti az ember, hogy nemcsak a Hold, de a Mars is

ezredmilliméter távolságban van tőlünk a világűr mértékegységeivel mérve.

Az embernek nemcsak (rossz) ösztöneit kell legyőzni, hanem oktalan büszkeségét is.

Az igazi, nagy tudósok (mint Einstein) szerények, mert ők tudják igazán, hogy az emberi tudás véges.

Az özönvíz elbeszélése, a bábéli torony története arra tanít, hogy az az emberi társadalom, melyben az erőszak uralkodik - ha tudományos eredményeket is ér el -, nem boldogabbá, hanem szerencsétlenebbé teszi az embert.

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedűs Templomkörzet

Benéi Jiszráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

<https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>